

PRAVILNIK
O POLITICI UPRAVLJANJA SUKOBOM INTERESA
Brokersko-dilerskog društva
DIL BROKER a.d. BEOGRAD

Na osnovu člana 170. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ br. 31/2011 i 112/2015. godine) i člana 27. Pravilnika o organizacionim zahtevima za pružanje investicionih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga („Službeni glasnik RS“, br. 89/2011, 44/2012, 94/2013 i 3/2016), generalni direktor Brokersko-dilerskog društva Dil Broker a.d. Beograd, dana 12.04.2017. godine donosi

P R A V I L N I K O POLITICI UPRAVLJANJA SUKOBOM INTERESA

1. Uvod

Član 1.

Dil broker a.d. Beograd (u daljem tekstu: Društvo) svoje poslovanje organizuje tako da na najmanju moguću meru svede sukobe interesa čije postojanje može štetiti interesima klijenta, a koji se mogu javiti prilikom pružanja usluga između:

- 1) interesa Društva, relevantnog lica i svih lica blisko povezanih sa njima, s jedne strane, i interesa klijenta Društva, s druge strane;
- 2) interesa klijenata Društva međusobno.

Pre pružanja usluge klijentu, Društvo je dužno da upozna klijenta sa mogućim vrstama i izvorima sukoba interesa.

Član 2.

Obaveštenje iz člana 1. koje Društvo daje klijentu, pre pružanja usluge, mora da sadrži, uzimajući u obzir razvrstavanje klijenata, dovoljno informacija na osnovu kojih će klijent biti u mogućnosti da donese odluke u vezi sa uslugama u okviru kojih se pojavljuje sukob interesa.

2. Značenje pojmova

Član 3.

Pojedini pojmovi u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:

1) **Relevantno lice** – lice sa vlasničkim učešćem u Društvu, na rukovodećoj poziciji u Društvu (direktori), zaposleno lice i svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane Društva za pružanje usluga iz njegove nadležnosti;

2) **Lična transakcija** – transakcija sa finansijskim instrumentom koju izvrši relevantno lice delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije;

3) **finansijski instrumenti** su:

- (1) prenosive hartije od vrednosti - sve vrste hartija od vrednosti kojima se može trgovati na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja i to: akcije i depozitne potvrde koje se odnose na akcije, obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije i druge hartije od vrednosti u skladu sa Zakonom;
- (2) instrumenti tržišta novca: trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja;
- (3) jedinice institucija kolektivnog investiranja;
- (4) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i ostali izvedeni finansijski instrumenti definisani Zakonom;

5) **Transakcije kojima se finansiraju hartije od vrednosti** – transakcije pozajmljivanja finansijskih instrumenata, repo ugovori ili obrnuti repo ugovori, ili druge transakcije koje uključuju kupovinu hartija od vrednosti i njihovu ponovnu prodaju ili prodaju hartija od vrednosti i njihovu ponovnu kupovinu;

6) **Klijent** – pravno ili fizičko lice kojem Društvo pruža investicionu, odnosno dodatnu uslugu, kao i lice koje može postati klijent Društva (potencijalni klijent);

7) **Relevantni propisi** – Zakon o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", 31/2011 – u daljem tekstu: Zakon), pravilnici doneti na osnovu Zakona i drugi propisi koje je Društvo dužno da primenjuje;

8) **Mali klijent** – svaki klijent Društva koji nije razvrstan u kategoriju profesionalnog klijenta;

8) **Poslovi interne kontrole** – poslovi praćenja usklađenosti poslovanja društva sa relevantnim propisima;

Član 4.

Prilikom utvrđivanja sukoba interesa koja mogu naneti štetu interesima klijenata, Društvo ocenjuje da li relevantna lica ili lica koja su blisko povezana sa njima, usled pružanja usluga ili iz drugih razloga:

- 1) mogu da ostvare finansijsku dobit ili izbegnu finansijski gubitak na štetu klijenta;
- 2) imaju interes ili korist od rezultata usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuju od interesa klijenta;
- 3) imaju finansijski ili neki drugi motiv koji odgovara interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta;
- 4) obavljaju istu delatnost kao i klijent.

3. Politika upravljanja sukobom interesa

Član 5.

Društvo primenjuje i redovno ažurira efikasnu politiku upravljanja sukobom interesa, a srazmerno prirodi, obimu i složenosti poslova koje obavlja.

Politika iz stava 1. ovog člana sadrži :

- 1) utvrđene okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa na štetu jednog ili više klijenata, a u vezi sa pojedinačnom uslugom pruženom od strane ili za Društvo;
- 2) procedure i mere koje je Društvo dužno da primenjuje radi upravljanja sukobima interesa koji mogu biti na štetu jednog ili više klijenata.

4. Okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa

Član 6.

Sukobi interesa između Društva, relevantnog lica i svih lica blisko povezanih sa njima, s jedne strane, i klijenata Društva, s druge strane, kao i klijenata međusobno mogu nastati prilikom prijema i izvršenja naloga za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata za račun klijenata Društva i naloga relevantnih lica ili naloga koji se izvršavaju u ime i za račun Društva (dilerski nalozi) kada se Društvu istovremeno ispostavlja ista vrsta naloga za isti finansijski instrument istog izdavaoca.

5. Procedure i mere za upravljanje sukobima interesa

Član 7.

Procedurama i merama za upravljanje sukobima interesa Društvo obezbeđuje da se:

1) sprečava ili onemogućava bilo kom licu neprimereno uticanje na način na koji relevantna lica pružaju investicione usluge;

2) eliminiše svaka neposredna povezanost između primanja relevantnih lica koja su većim delom uključena u jednu poslovnu aktivnost i primanja ili dobiti koje ostvaruju druga relevantna lica koja su većim delom uključena u drugu poslovnu aktivnost, ukoliko do sukoba interesa može doći u vezi sa tim aktivnostima;

3) sprečava ili obezbeđuje kontrolisana razmena informacija između relevantnih lica, ukoliko bi razmena informacija mogla naneti štetu interesima jednog ili više klijenata;

4) sprečava ili obezbeđuje nadzor istovremenog ili uzastopnog učestvovanja relevantnih lica u različitim uslugama, ukoliko bi takvo učestvovanje moglo da ima negativan uticaj na upravljanje sukobom interesa;

5) obezbeđuje odvojeni nadzor nad relevantnim licima čija primarna funkcija uključuje poslovne aktivnosti za klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji interesi mogu doći u sukob ili koja na drugi način zastupaju različite interese koji mogu biti u sukobu, uključujući i interese Društva.

6. Procedure za otkrivanje i rešavanje sukoba interesa

Član 8.

Procedure za otkrivanje i rešavanje mogućih sukoba interesa sastoje se od sledećih radnji:

(1) Identifikacija sukoba interesa dužnost je svih relevantnih lica u Društvu;

(2) Obaveštavanje o sukobu interesa – svaki identifikovani sukob interesa se prijavljuje Internoj kontroli Društva koja je ovlašćena za praćenje i prikupljanje informacija o postojanju sukoba interesa i obaveštavanje direktora Društva;

(3) Procena sukoba interesa se vrši prikupljanjem svih potrebnih informacija i utvrđivanje postojanja sukoba interesa, načina za rešenje i potrebe obaveštavanja klijenta o sukobu interesa;

(4) Rešavanje sukoba interesa vrši direktor Društva koji u saradnji sa Internom kontrolom Društva preuzima sve neophodne radnje i mere da spreči nastajanje sukoba interesa.

U slučaju nastanka sukoba interesa, isti treba biti rešen na način koji osigurava da interesi Društva i/ili relevantnih lica ne dovedu do mogućih gubitaka za klijenta, niti da se klijent stavi u podređeni položaj.

U slučajevima sukoba interesa između različitih klijenata Društva međusobno, klijenti se upozoravaju o sukobu interesa i merama koje će biti preduzete.

U slučajevima kada mere i postupci sprečavanja sukoba interesa nisu dovoljni da bi se u razumnoj meri osiguralo sprečavanje nastanka sukoba interesa, društvo je dužno, pre pružanja usluge, nedvosmisleno saopštiti klijentu vrstu i/ili izvor sukoba interesa.

Obaveštenje klijenta o mogućem sukobu interesa se klijentu daje pre pružene usluge, i isto sadrži informacije koje su prilagođene kategoriji klijenta u koju je klijent razvrstan, i to o vrsti mogućeg sukoba interesa, o razlogu postojanja sukoba interesa i u čemu se isti sastoji, kao i o posledicama koje mogu da nastupe po finansijske ili druge interese klijenta, i o verovatnoći nastupanja štetnih posledica.

Obaveštenje se daje klijentu usmeno, a zatim mu se isto izdaje u pisanom obliku, tako da Društvo ima dokaz da je klijent obaveštenje primio.

Obaveštenje mora na jasan i nedvosmislen način omogućiti klijentu donošenje odluke o preuzimanju posla u vezi sa kojim postoji potencijalni sukob interesa. Zaposleni ne sme pružiti uslugu, odnosno izvršiti transakciju koja izaziva mogući sukob interesa, pre upućivanja klijentu Obaveštenja iz prethodnog člana ove tačke.

Istovremeno sa Obaveštavanjem klijenta o mogućem postojanju sukoba interesa, zaposleni je dužan da o tome obavesti internog kontrolora Društva, dostavljanjem kopija Obaveštenja.

7. Mere za sprečavanje sukoba interesa

Član 9.

Društvo preduzima sledeće mere za sprečavanje sukoba interesa:

1) relevantna lica Društva dužna su da se radi sprečavanja sukoba interesa pridržavaju načela zaštite interesa klijenata, načela savesnosti i profesionalizma i drugih načela u poslovanju Društva koja su utvrđena Zakonom, podzakonskim aktima i Pravilima i procedurama poslovanja Društva;

2) Društvo organizuje obavljanje svojih poslova, u skladu sa aktom Komisije za hartije od vrednosti o organizacionim zahtevima i internim aktom Društva, na način da se sprečava sukob interesa prilikom pružanja određenih investicionih i dodatnih usluga i to:

- (1) odluka o dilerskom trgovanju donosi se u zasebnom organizacionoj jedinici od organizacione jedinice u kojoj se vrši prijem naloga klijenata za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata;
- (2) izvršenje dilerskih naloga obavlja se u zasebnoj organizacionoj jedinici od organizacione jedinice u kojoj se izvršavaju nalozi klijenata, osim u slučaju kada dilersko trgovanje nije dominantna investiciona usluga Društva (prihodi po osnovu te usluge su manji od 20% ukupnih prihoda);
- (3) jačanje sistema unutrašnje kontrole, a posebno kontrole aktivnosti relevantnih lica i
zabrana aktivnosti relevantnim licima sa ciljem sprečavanja sukoba interesa.

8. Zabranjene aktivnosti relevantnih lica

Član 10.

Društvo je dužno da zabrani relevantnom licu da obavlja sledeće aktivnosti:

- 1) da zaključuje lične transakcije:
  - ukoliko to uključuje zloupotrebu ili otkrivanje insajderskih ili drugih poverljivih informacija koji se odnose na klijenta ili transakcije sa klijentom ili za račun klijenta,
  - ukoliko je zaključivanje takve transakcije u sukobu ili je verovatno da će doći u sukob sa izvršavanjem obaveza Društva prema klijentu;
- 2) da savetuje ili nagovara drugo lice da zaključi transakcije sa finansijskim instrumentima, na način koji prelazi ovlašćenja relevantnog lica ili nije propisan ugovorom o pružanju usluga;
- 3) da otkriva drugom licu bilo koje informacije ili mišljenja, osim u okviru redovnog ovlašćenja ili u okviru ugovora o pružanju usluga, ako relevantno lice zna, ili bi trebalo da zna, da će takvo postupanje uticati na to drugo lice da:
  - zaključi transakciju s finansijskim instrumentima,
  - savetuje ili nagovara treće lice na zaključivanje takve transakcije.

9. Preventivne mere kojima se sprečavaju zabranjene aktivnosti

Član 11.

Društvo donosi, primenjuje i redovno ažurira preventivne mere kojima se sprečavaju relevantna lica da preduzimaju zabranjene aktivnosti i to:

- 1) da učestvuju u aktivnostima koje mogu dovesti do sukoba interesa ili da
- 2) na osnovu aktivnosti koju obavljaju u ime, odnosno za račun Društva, imaju pristup insajderskim ili drugim poverljivim informacijama koje se odnose na klijenta ili da zaključuju lične transakcije koje se odnose na transakcije sa klijentom ili za račun klijenta i da vrše zloupotrebu tih informacija radi ostvarenja sopstvene koristi.

Član 12.

Društvo obezbeđuje:

- 1) da su sva relevantna lica Društva upoznata sa zabranjenim aktivnostima i merama Društva u vezi sa ličnim transakcijama i odgovarajućim obaveštavanjima;
- 2) da je odmah obavešteno o svim ličnim transakcijama;
- 3) da kada poverava poslove drugom licu, pružalac usluga vodi evidenciju ličnih transakcija relevantnih lica pružaoca usluge i da, na zahtev, odmah dostavi Društvu informacije o ličnim transakcijama;
- 4) vođenje evidencija o svim ličnim transakcijama, a koje moraju uključivati sva odobrenja ili zabrane u vezi sa ličnim transakcijama.

Odredbe ovog pravilnika o ličnim transakcijama se ne odnose na lične transakcije sa investicionim jedinicama u otvorenim investicionim fondovima ukoliko relevantno lice i svako drugo lice, za čiji račun je transakcija izvršena, nije uključeno u upravljanje navedenim subjektom.

Odredba stava 2. ovog člana se odnosi i na lica sa kojima je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano.

10. Procedure čuvanja poslovne tajne i sprečavanje zloupotrebe poverljivih ili insajderskih informacija

Član 13.

Investiciono društvo je dužno da čuva i redovno ažurira informacije o uslugama koje je objavilo u ime ili za račun investicionog društva, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može imati štetne posledice za interese jednog ili više klijenata ili se u slučaju poslova koji su u toku, može pojaviti.

Radi sprečavanja sukoba interesa, a u svrhu ograničavanja protoka informacija između različitih organizacionih jedinica Društva, u organizacionoj strukturi se primjenjuje takozvani mehanizam kineskog zida (Chinese Wall), koji omogućuje pristup poverljivim ili insajderskim informacijama isključivo onim relevantnim osobama u organizacijskim jedinicama kojima su takve informacije opravdano potrebne pri izvršavanju njihovih poslovnih i profesionalnih obaveza.

U slučaju da je uspostavljeni mehanizam čuvanja informacija iz stava 2. ovog člana nedovoljan za upravljanje potencijalnim sukobom interesa u određenoj situaciji, Društvo će preduzeti dodatne mere, odnosno, nakon razmatranja svih činjenica u vezi dostupnosti informacija relevantnim osobama, uspostaviće ograničenje protoka informaciju za određenu transakciju na viši nivo.

11 . Završne odredbe

Član 14.

Ovaj Pravilnik je sastavni deo Pravila i procedure poslovanja Društva i stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, kada prestaje da važi Pravilnik br. I-313-1/12 od 15.05.2012.

Beograd, 12.04.2017.

BDD Dil Broker a.d.